

Өмірді сақтандыру нарығына шолу

ҚАЗАҚСТАН
ҚАРЖЫГЕРЛЕР
ҚАУЫМДАСТЫҒЫ

АССОЦИАЦИЯ
ФИНАНСИСТОВ
КАЗАХСТАНА

2025 жылдың бірінші тоқсанында

Кезеңнің негізгі тенденциялары

- ӨСК өнімдеріне заңнамалық нормалар, халық табысының екі таңбалы өсуі (+10,6%) және қаржылық сауаттылықтың біртіндеп артуы қолдайтын жоғары сұраныстың сақталуы аясында 2025 жылғы қаңтар-наурызда таза пайданы қоспағанда, сектордың барлық негізгі көрсеткіштерінің өсуі байқалды.
- ӨСК активтері Т1 681,0 млрд-қа дейін ұлғайды (+Т58,6 млрд немесе +3,6%) және сақтандыру нарығы құрылымындағы елеулі үлестің 56,5% құрайды (3А24ж. үшін 44,9%).
- 2025 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша сектор активтерінің құрылымындағы бағалы қағаздар Т1,4 трлн немесе сектордың жиынтық активтерінің 83,3%. (1тоқ25ж. үшін +Т6,6 млрд), ақша мен салымдар — Т129,7 млрд немесе сектордың жиынтық активтерінің 7,7% (1тоқ.25ж. үшін +Т36,3 млрд) құрады. Активтер құрылымындағы қалыпты өсу базалық мөлшерлемелің өзгеруінен кейін олардың мөлшерлемелерінің өсуі аясында кері РЕПО операцияларын (+10,6% немесе 9,8 млрд) көрсетті.
- ӨСК міндеттемелерінің көлемі аздап төмендеп Т1 238,6 млрд теңгеге жетті (-Т0,7 млрд немесе -0,1%), репо операцияларының көлемін қысқарту есебінен көп дәрежеде — Т57,7 млрд (-Т23,7 млрд) дейін және сақтандыру шартында көзделген қызметтер үшін маржалар - Т160,6 млрд дейін (-Т8,6 млрд). Бұл ретте төмендеу күтілетін ақша ағындарын ең жақсы бағалаудың өсуі — Т760,0 млрд (+Т23,9 млрд) дейін және басқа да міндеттемелердің — Т108,2 млрд (+Т4,9 млрд) дейін өсуімен нивелирленді.
- Өмірді сақтандыру секторындағы шоғырлану жоғары болып қалуда: активтердің 73,7%-ы үш ірі компанияға тиесілі: Халық-Life (1тоқ.25ж. +Т7,4 млрд), Nomad Life (+Т17,6 млрд) және FFLife (+11,3 млрд).

- ӨСК сегментіндегі сақтандыру сыйлықақыларының өсуі (+38,6%) жалпы сақтандыру компанияларының көрсеткішінен (+6,8%) едәуір озып кетті. Мәселен, 2025 жылдың 1 тоқсанында сақтандыру сыйлықақылары Т61,5 млрд-қа (+38,6%) ұлғайып, Т220,8 млрд-қа жетті. Іс-шара ерікті жеке сақтандыру өнімдері сектор сыйлықақыларының өсуінің драйвері болды: бірлескен аннуитетті енгізу және жеке тұлғалардың жекелеген санаттары үшін зейнетақы аннуитетінің қолжетімділігін арттыру, сондай-ақ кредиттік сақтандырудың кеңеюіне және ұлғаюына байланысты жазатайым оқиғалардан сақтандыру (+Т26,0 млрд) аясында зейнетақы аннуитеттері бойынша жиналған сыйлықақылар (+Т33,7 млрд) айтарлықтай өсті (бірінші тоқсанда бөлшек несие берудің өсуі 8,8% құрады).
- Сақтандыру төлемдерінің динамикасы сыйлықақылардан сәл төмен қалыптасты: +Т8,7 млрд (+37,7%) – дейін Т 32,1 млрд, негізінен өмірді сақтандыру (+3,2 млрд) және аннуитеттік сақтандыру (+3,5 млрд) өнімдері есебінен.
- Сыйақылардың төлемдермен салыстырғанда анағұрлым жеделдетілген өсуі аясында олардың арақатынасы а. ж. бірінші тоқсанының қорытындылары бойынша 3А24ж қорытындылары бойынша 14,5%-ға қарағанда 14,4%-ға дейін жақсарды.
- Алайда, сектордың таза кірісі инвестициялық кірістердің төмендеуіне (бағалы қағаздар мен валютаны теріс қайта бағалау) және шығындардың жекелеген баптарының өсуіне (мыс, аквизициялық шығыстар және сақтандыру бойынша қаржылық шығыстар) байланысты айтарлықтай төмен болды.
- Сектордың меншікті капиталының орташа рентабельділігі 2024 жылғы ұқсас кезеңдегі 4,0% көрсеткішпен салыстырғанда 2,8% белгісінде қалыптасты.

АКТИВТЕР

Т 1735,6 млрд
▲ 3,5%

САҚТАНДЫРУ РЕЗЕРВТЕРІ

Т 1342,5 млрд
▲ 6,7%

МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

Т 305,5 млрд
▲ 0,4%

ТАЗА ПАЙДА *

Т 3,0 млрд
▼ 96,5%

САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ *

Т 220,8 млрд
▲ 38,6%

ТАЗА САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ*

Т 219,4 млрд
▲ 39,1%

САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ*

Т 32,1 млрд
▲ 37,8%

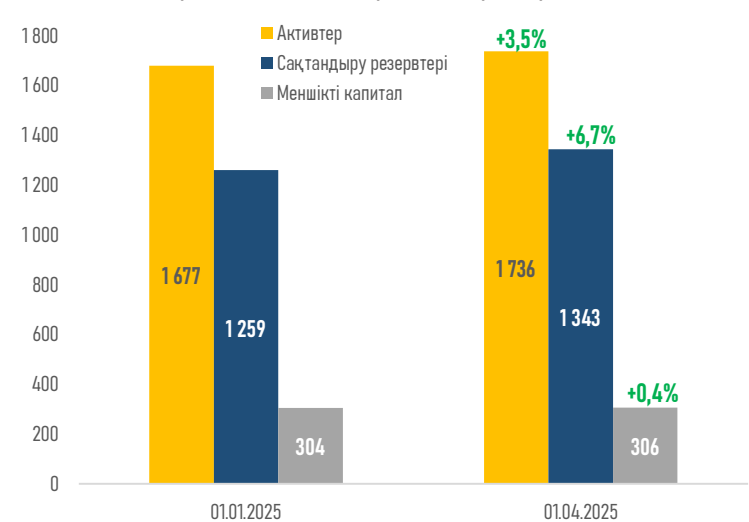
ТАЗА САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ*

Т 31,9 млрд
▲ 38,1%

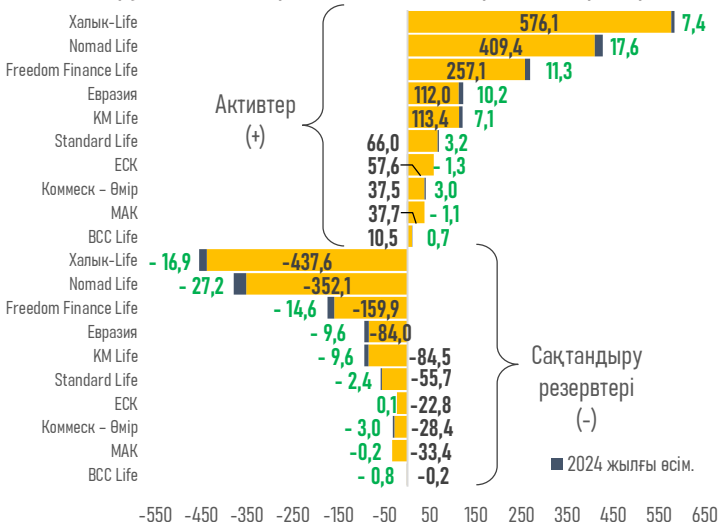
* 17 ХҚЕС-ке сәйкес қалыптастырылды (17 ХҚЕС-ке көшу 01.01.2023 ж. бастап жүзеге асырылды)

Сектордың баланстық (реттеушілік) көрсеткіштері

Сектордың жиынтық көрсеткіштері, млрд теңге

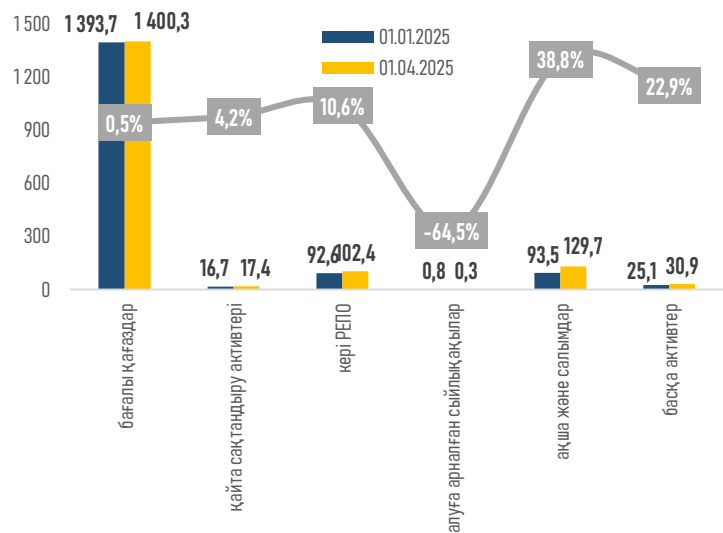

Сақтандыру компаниялары бөлінісіндегі көрсеткіштер, млрд теңге

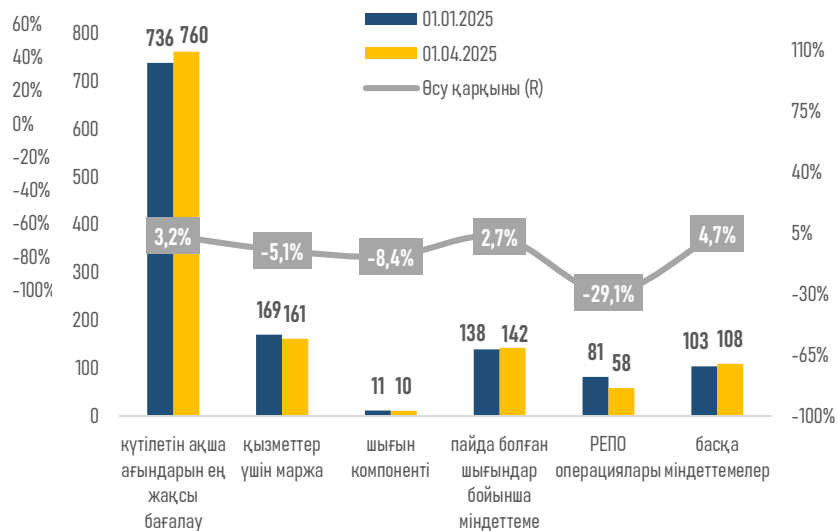

Сектордың активтері мен міндеттемелерінің құрылымы

Сектор активтерінің құрылымы, млрд теңге

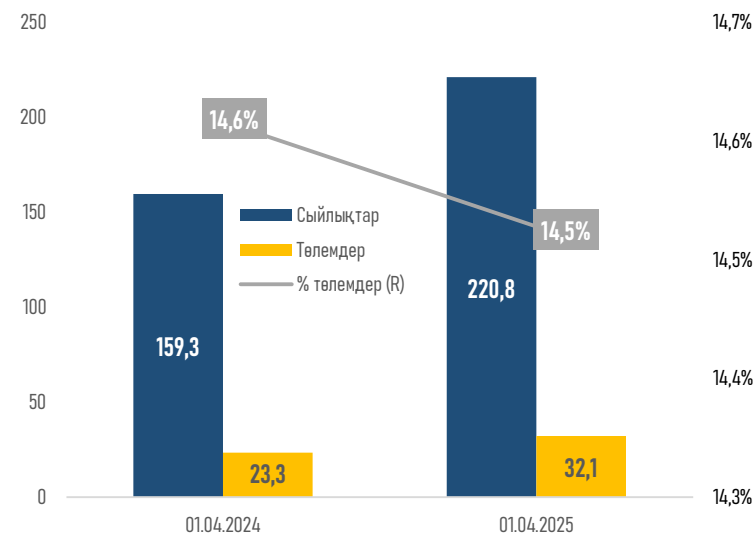

Сектор міндеттемелерінің құрылымы, млрд теңге

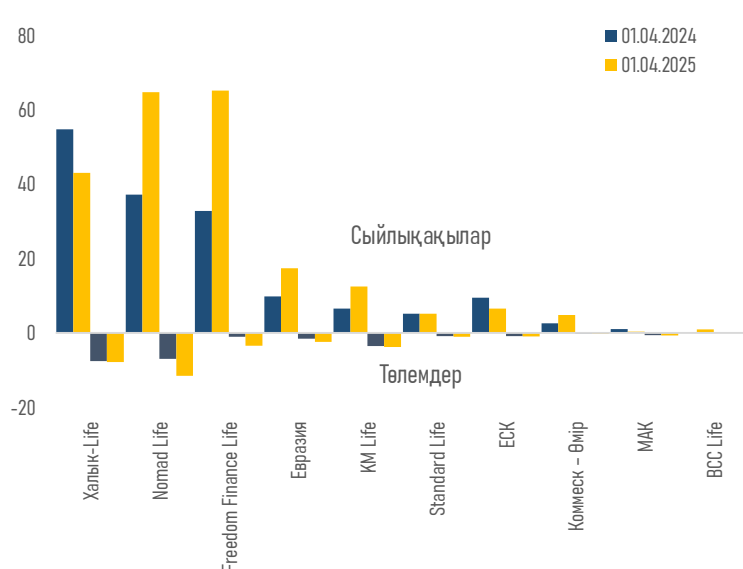

Төлемдердің сыйлықақыларға қатынасы

Төлемдердің сыйлықақыларға қатынасы, млрд теңге

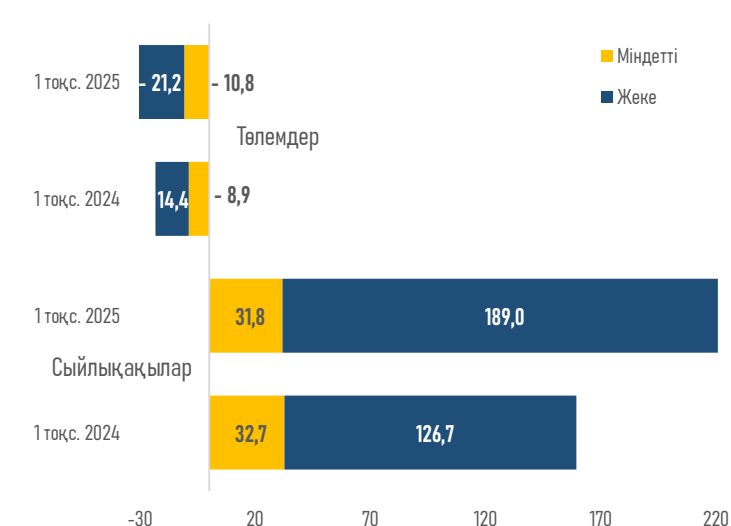

Сақтандыру компаниялары бөлінісінде, млрд теңге

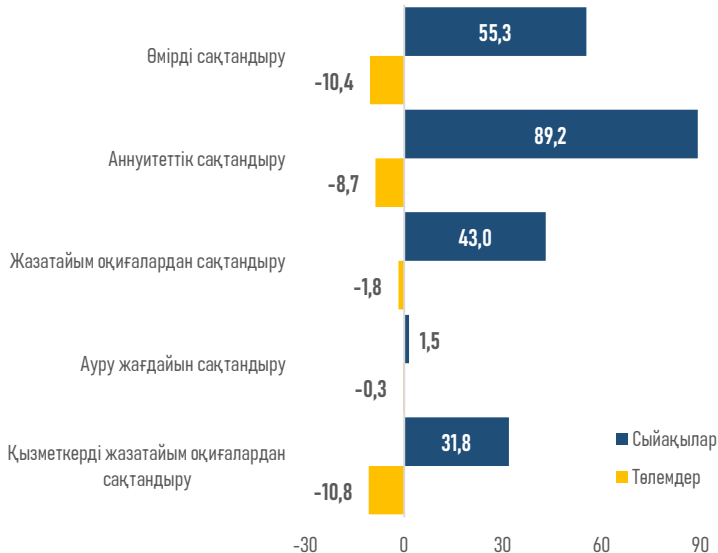

Сыйлықақылар мен төлемдер

Сақтандыру кластары бойынша, млрд теңге

ЗА2025 ж.сыйлықақы мен төлемнің нысаналы мақсаты .

Өмірді сақтандыру нарығының кірістері мен шығыстары

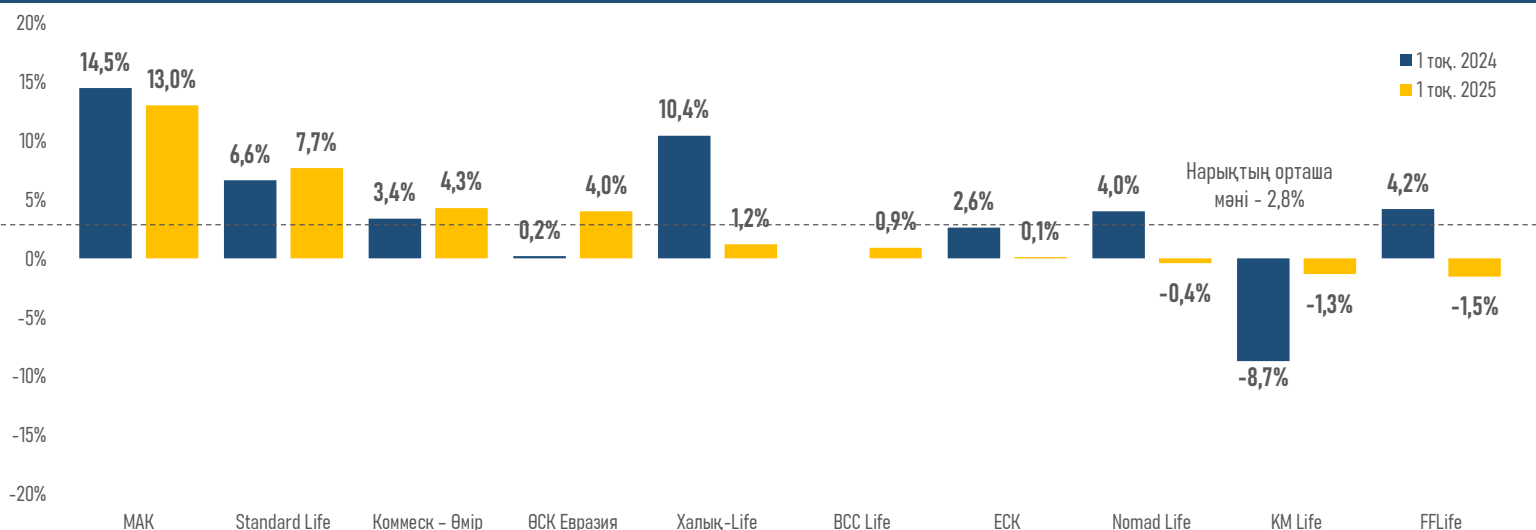
3А2025 ж үшін кірістер мен шығыстардың құрылымы, %

Таза пайда, млрд теңге

Капиталдың орташа өлшенген кірістілігі (RoE)

* 4 ҚЕХС сәйкес құрылған

Кезеңнің қысқаша қорытындылары

2025 жылғы қаңтар-наурызда өмірді сақтандыру секторының өсуі зейнетақы аннуитетіне өмірді сақтандыру шарттарын белсенді түрде жасасудың жалғасуына байланысты болды.

Зейнетақы аннуитеттеріне сұранысты онлайн шарттар жасасуға мүмкіндік беретін цифрлық сату арналары, сондай-ақ жеткіліктілік шектерінің тұрақтылығы (ағымдағы жылға көтерілген жоқ) қолдады. Айта кетейік, осы өнімді ағымдағы тоқсанда пайдаланған қазақстандықтардың саны 2024 жылдың сәйкес кезеңіндегі 6,6 мың көрсеткіштен 9,9 мыңға дейін өсті (+48%).

Сонымен қатар, өмірді сақтандыру қамтудың кеңеюімен және несиелік сақтандырудың ұлғаюымен қамтамасыз етілді. Айта кетейік, осы сегменттегі шарттар саны 2024 жылғы қаңтар-наурызда 1,3 млн көрсеткішіне қарсы 2,2 млн-ға дейін өсті.

Осылайша, ӨСК-мен жасалған шарттардың жалпы саны ағымдағы тоқсанда 32,3%-ға, 3,1 млн-ға дейін өсті және үлесі 99,2%-ға дейін (2024 жылғы қаңтар-наурыз қорытындылары бойынша 95,0%) дейін өскен жеке тұлғалармен толықтай қамтамасыз етілді.

Сақтандыру төлемдері санының жеделдетілген өсуіне байланысты (+69%, 117,6-дан 198,1 мыңға дейін) олардың көлемдерімен салыстырғанда (+38%, 123,2-ден 32,0 млрд-қа дейін) ағымдағы жылдың бірінші тоқсанындағы төлемдердің орташа мөлшері 2024 жылдың ұқсас кезеңіндегі 197,7 мың көрсеткішке қарағанда 161,4 мың теңгені құрады.

Бұл аз қамтылған клиенттерге қол жетімділіктің кеңеюін және жаппай сегменттің, соның ішінде онлайн арналар арқылы өсуін көрсетуі мүмкін. Болашақта бұл сақтандыру өнімдерінің енуін одан әрі тереңдетуге, бизнестің өсуіне және сектордың тұрақтылығын арттыруға мүмкіндік туғызады.